

ЛЕКЦІЯ 5.

ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ. ФАНДРАЙЗИНГ

Вікторія Кречко

начальниця відділу менеджменту інноваційних
проєктів та цифрового розвитку

БАЗОВІ ПОНЯТТЯ

Фандрайзинг – системне залучення ресурсів для реалізації проєкту.

- Фінансування
- Обладнання та матеріали
- Дані й програмне забезпечення
- Експертиза
- Доступ до лабораторій і майданчиків
- Партнерства

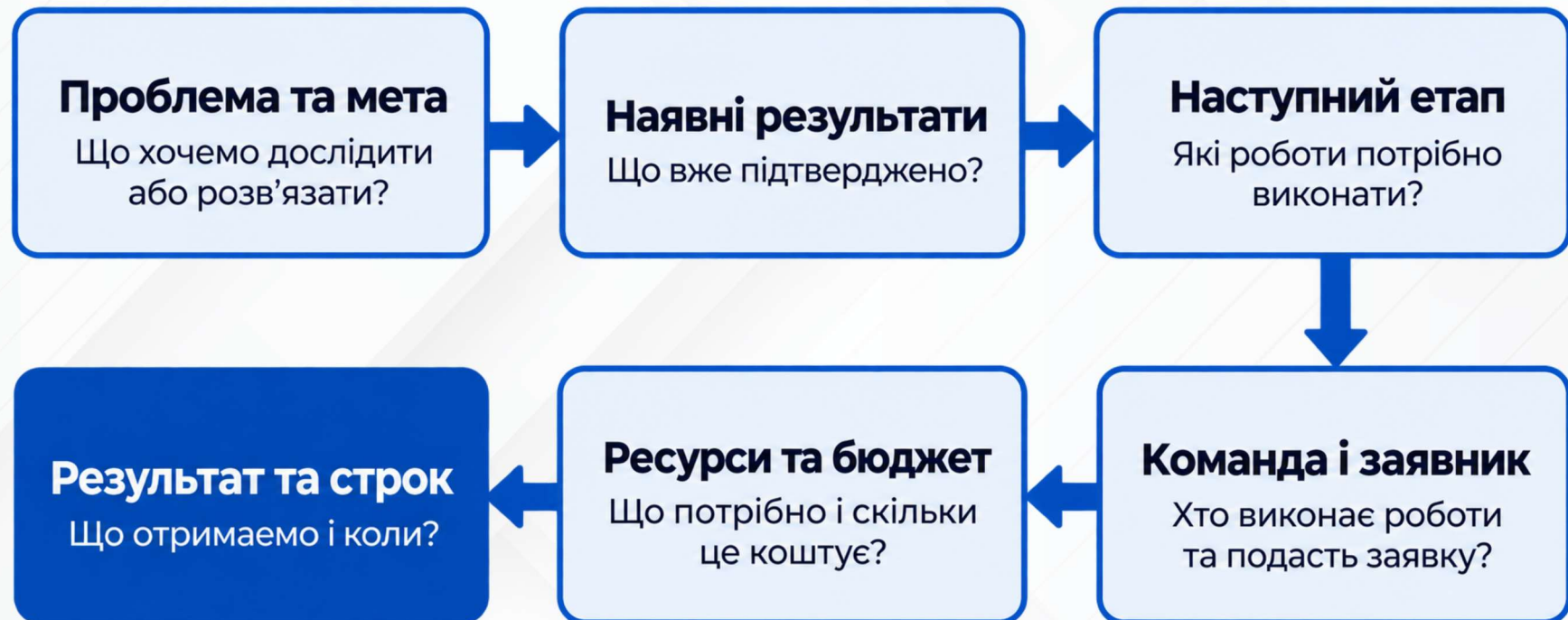
БАЗОВІ ПОНЯТТЯ

- **Грант** – (безповоротна фінансова допомога) – цільова підтримка на визначених умовах.
- **Донор / грантодавець** – надає грантову підтримку.
- **Заявник** – подає заявку.
- **Грантоотримувач** – отримує підтримку й виконує її умови.
- **Інвестиції** – вкладення ресурсів з очікуванням майбутньої віддачі.

ПОТРЕБА ПРОЄКТУ

Яку проблему ми досліджуємо? Що вже зробили?
Який наступний результат хочемо отримати? Хто виконає роботу?
Які ресурси потрібні та скільки часу це займе?

СТАДІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

TRL – шкала технологічної готовності від 1 до 9.

Точний рівень визначають за досягнутими результатами та критеріями програми.

Для нетехнологічних досліджень описуємо наукову новизну, методи, етап роботи та очікуваний внесок.

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ

Потреба	Можливий інструмент
Нові знання, перевірка гіпотези	Дослідницький грант
Розвиток компетенцій і контактів	Мобільність, наукові мережі
Задача підприємства	Замовне дослідження
Спільна розробка	Партнерський R&D-проєкт
Випробування	Грант, оплачуваний пілот
Розвиток компанії	Інвестиції, доходи бізнесу
Підтримка наукового напрямку	Благодійність, меценатство

Один проєкт може поєднувати кілька джерел фінансування на різних етапах.

МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ПРОГРАМИ

Офіс Горизонт Європа в Україні

<https://horizon-europe.org.ua/uk/home/>

- **Horizon Europe** – дослідження та інновації.
- **ERC** – передові дослідження.
- **MSCA** – розвиток дослідників і мобільність.
- **COST** – наукове мережування.
- **EIC** – проривні технології та інновації.

Horizon Europe	Horizon Europe
ERC	European Research Council
MSCA	Marie Skłodowska-Curie Actions
COST	European Cooperation in Science and Technology
EIC	European Innovation Council

EUROPEAN INNOVATION COUNCIL

EIC Pathfinder – для ранніх проривних досліджень (TRL 1-4).

Підходить для наукових установ, закладів вищої освіти та дослідницьких команд.

EIC Transition – для переходу від дослідницького результату до ринку (до TRL 6).

Релевантно для наукових установ. Допомогає комерціалізувати результати досліджень, підготувати технологію до ліцензування, spin-off або співпраці з бізнесом.

EIC Accelerator – для стартапів і МСП, які вже мають інноваційне рішення та хочуть масштабуватися (TRL 6-8).

Для наукових установ коли на базі розробки створено spin-off / startup або коли команда планує вивести технологію на ринок через окрему компанію.

ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ НАУКИ

ERC Proof of Concept

Інструмент для дослідників, які вже мають або нещодавно мали ERC-грант. Він дозволяє перевірити інноваційний, комерційний або суспільний потенціал результатів фундаментальних досліджень.

Unlocking the potential of academic intellectual assets

Напрямок Horizon Europe, який фокусується на валоризації академічних інтелектуальних активів. Йдеться про те, щоб патенти та інші результати досліджень ЗВО та НДІ активніше використовувалися бізнесом, стартапами та МСП.

COST Actions

Фінансує створення міжнародних дослідницьких мереж. Важливий інструмент для пошуку партнерів, формування консорціумів, розвитку нових наукових напрямів і підготовки до участі у Horizon Europe.

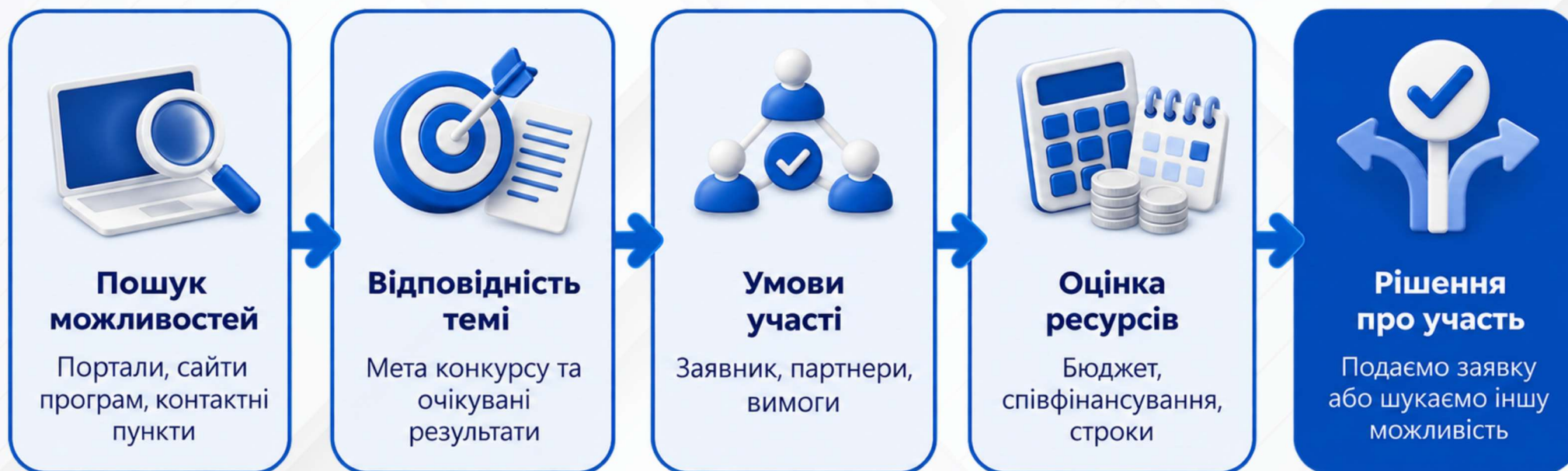

МОВА ГРАНТОВОГО КОНКУРСУ

- **Call for proposals** – конкурс проектних пропозицій.
- **Eligibility criteria** – критерії прийнятності.
- **Proposal** – проектна пропозиція.
- **Evaluation criteria** – критерії оцінювання.
- **Deadline** – кінцевий строк подання.

ПОШУК І ВІДБІР МОЖЛИВОСТЕЙ

Реєстр можливостей: конкурс, дедлайн, відповідність, партнери, відповідальний, рішення

EU FUNDING & TENDERS PORTAL

Офіційна платформа Європейської Комісії для пошуку та участі у грантових програмах і тендерах ЄС. Портал є центральною точкою доступу до конкурсів, що реалізуються Європейською Комісією та іншими інституціями й агентствами ЄС, і дозволяє пройти весь шлях - від пошуку можливості та партнерів до подання заявки й управління грантовим проєктом.

Портал дозволяє:

- шукати відкриті та майбутні конкурси;
- фільтрувати можливості за програмою, темою, дедлайном і типом дії;
- переглядати вимоги оголошених програм;
- завантажувати документи;
- подавати заявки;
- шукати партнерів для консорціуму.

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО ТА КОНСОРЦІУМ

- **Консорціум** – об'єднання організацій, які спільно реалізують проєкт.
- **Координатор** – організовує взаємодію учасників відповідно до правил програми.

**Для пошуку партнерів
потрібно чітко сформулювати
внесок своєї команди.**

Умовний приклад
складу консорціуму

СТРУКТУРА ГРАНТОВОЇ ЗАЯВКИ

**1. Проблема
та її значущість**

**2. Мета й
дослідницькі
питання**

3. Методологія

4. План робіт

**5. Команда і
партнерство**

6. Бюджет

**7. Результати
та вплив**

**8. Ризики й
управління**

РОБОТИ, РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВПЛИВ

Work package

Робочий пакет

Блок пов'язаних робіт

Приклад: випробування матеріалу

Deliverable

Конкретний результат для надання

Приклад: звіт і набір даних

Milestone

Контрольна віха

Приклад: підтвердження заданих характеристик

Impact

Ширші зміни, яким сприяє проєкт

Приклад: внесок у вдосконалення очищення води

БЮДЖЕТ І ФІНАНСОВІ УМОВИ

Бюджет

План витрат проєкту

Eligible costs

Прийнятні витрати

Витрати, які дозволяють
правила фінансування

Co-financing

Співфінансування

Внесок заявника
або партнерів

In-kind contribution

Негрошовий внесок

Обладнання, матеріали,
доступ до інфраструктури

Календар коштів

Коли виникають витрати
й надходить фінансування

Правила визначає конкретна програма чи угода.

СПІВПРАЦЯ З БІЗНЕСОМ

Замовні дослідження

Виконання задачі підприємства

Спільні R&D-проекти

Об'єднання ресурсів і компетенцій

Випробування та пілоти

Перевірка рішення в умовах застосування

Ліцензування

Надання права використання технології

Розвиток spin-off

Компанія на основі наукової розробки

Пропозиція партнера: задача, рішення, докази, формат співпраці, результат

ІР У ЗАЛУЧЕННІ ФІНАНСУВАННЯ

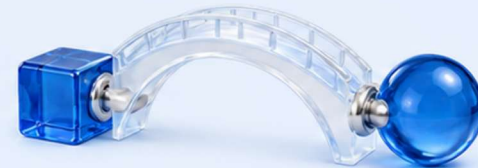
Охорона прав ІВ

Правова охорона результатів і розробок

Комерціалізація

Отримання доходу від використання результатів

Трансфер технологій

Основа для ліцензування та партнерств

Експорт

Підготовка до виходу на міжнародні ринки

Інвестиції

Підтвердження прав на ключові активи для інвестора

Безпека

Зниження ризиків копіювання та порушення чужих прав

4 ФАКТИ, ЯКІ ПОТРІБНІ ДЛЯ РОЗУМІННЯ

що таке ІР та ІР система

Важливо,
якими ІР ви
володієте, і
щодо яких ІР
вам потрібен
дозвіл

Важливо знати,
які ІР належить
комусь іншому,
і які права ви
можете
порушити

ІР є
нематеріальними
активами і може
бути відображена
як такий у балансі
вашого бізнесу,
тим самим
збільшуючи його
вартість і
привабливість для
інвестицій чи
продажу

ІР надає вам
явну перевагу
над вашим
конкурентом

КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Трансфер технологій

Передача знань, технологій
і пов'язаних прав

Комерціалізація

Отримання економічної
вигоди від результатів

Spin-off

Компанія для розвитку
наукової розробки

Домовленості з партнерами

Попередні та нові
результати

Використання
прав і даних

Конфіденційність

Публікації

ГРАНТИ ТА ІНВЕСТИЦІЇ

різні очікування

Грантодавець оцінює

Відповідність конкурсу

Наукову якість

Методологію

Результати та вплив

Спроможність виконати проєкт

Інвестор оцінює

Потенціал бізнесу

Користувачів і ринок

Конкурентні переваги

Модель доходу

Ризики та очікувану віддачу

ПАКЕТ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ

One-pager

Проект на одній сторінці

Executive summary

Стислий виклад проекту

Pitch deck

Презентація для партнера
або інвестора

Фінансові припущення

Витрати та можливі доходи

Дорожня карта

Етапи, строки й результати

Підтвердні документи

Результати досліджень
і права ІВ

ONE-PAGER НАУКОВОЇ РОЗРОБКИ

- Проблема та потенційні користувачі
- Рішення
- Лабораторні результати
- Команда
- Наступний етап
- Потреба в ресурсах
- Пропозиція партнеру

Матеріал для очищення води

Умовний приклад one-pager

Проблема

Визначений тип забруднення води

Рішення

Новий матеріал для очищення

Докази

Наявні лабораторні результати

Команда

Дослідники з відповідними компетенціями

Наступний етап

Незалежні випробування та пілотування

Потреба в ресурсах

Дослідна партія, випробування, майданчик

Запит до партнера

Співпраця для перевірки рішення

СТРУКТУРА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

01

**Проблема
та рішення**

02

**Технологія
і докази**

03

**Користувачі
та ринок**

04

Конкуренти

05

Бізнес-модель

06

Прогрес

07

**Інтелектуальна
власність**

08

Команда

09

План і фінанси

10

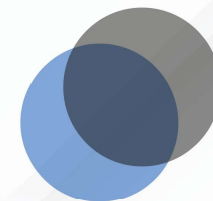

**Інвестиційний
запит**

СТРАТЕГІЯ ФАНДРАЙЗИНГУ

Грантова програма “Власна справа”

Грантову програму «Власна справа» оновлено та розширено її дію, серед іншого, на оформлення ІР прав. (Постанова КМУ від 15 травня 2026 р. № 616). Підтримати підприємницьку ініціативу, створити нові робочі місця та сприяти відновленню економіки – через запуск нових бізнесів і розвиток виробництва.

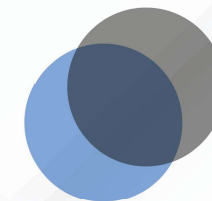
Запроваджено єдиний порядок для всіх отримувачів.

Гнучкі суми: старт – до 500 тис. грн, масштабування – до 2,5 млн грн.

Для старту створення робочих місць не потрібне, а для масштабування достатньо 1 місця.

Діє розширена бонусна система за пріоритетами.

Грантова програма “Власна справа”

Інтелектуальна власність є одним із важливих акцентів оновлених умов.

20%

Витрати,
пов'язані з
оформленням
прав ІВ.

20%

Роялті,
промислові
зразки та
об'єкти
авторського
права.

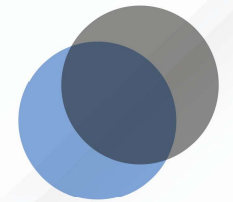
50%

Креативні
індустрії.

+20%

Патент як
підстава для
збільшення
гранту.

Регіональні програми підтримки

Київська область – програма відшкодування ІР-витрат для МСБ і ФОП.

Програма Київської обласної військової адміністрації за підтримки УКРНОІВІ. Передбачає компенсацію 75% зборів: для ТМ – до 11 200 грн, для винаходів і корисних моделей – до 4 500 грн, для промислових зразків – до 2 200 грн.

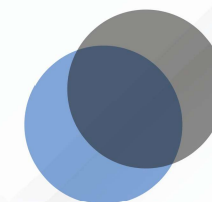
[Деталі](#)

Львів – програма з відшкодування витрат на реєстрацію ІР-об'єктів.

Програма Львівської міської ради за підтримки УКРНОІВІ: часткове відшкодування – 40%, для ветеранів – 100%, але не більше 30 тис. грн; стосується ТМ, корисних моделей, винаходів і промислових зразків.

[Деталі](#)

SME fund

SME Fund 2026 – грантова програма, ініціатива Європейської комісії, що реалізується Відомством з інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO), спрямована на підтримку малих і середніх підприємств у отриманні правової охорони на об'єкти права інтелектуальної власності.

Програма триває з 2 лютого до 4 грудня 2026 року

Ваучер 1 –
IP Scan та IP Scan
Enforcement:

90%

Ваучер 2 –
Торговельні марки
та промислові
зразки:

до 75%

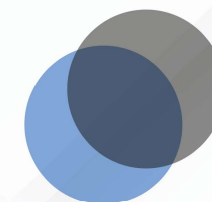
Ваучер 3 –
Патенти:

до 75%

Ваучер 4 –
Community Plant
Varieties:

75%

SME fund

SME Fund 2026

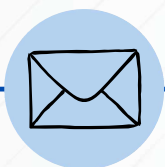
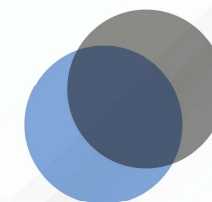

Log in SME Fund

Тип ваучера	Сума	Призначення
Торговельні марки та промислові зразки - Trade marks and designs	€ 700	Для покриття зборів за торговельні марки та промислові зразки
Національні патенти та пошуки рівня техніки і попереднього рівня техніки - National Patents and Prior Art Searches	€ 1 000	Для національних патентів та послуг пошуку попереднього рівня техніки
Європейські патенти та юридичні витрати - European Patents and Legal Costs	€ 2 500	Для зборів та юридичних витрат, пов'язаних з європейськими патентами
Співтовариські права на сорти рослин - Community Plant Variety	€ 1 500	Для покриття онлайн-заявок на реєстрацію сортів рослин

SME fund

01

**Подайте
заявку
на грант**

02

**Отримайте
грант та
ваучер**

03

**Подайте заявку
та оплатіть
збори**

04

**Отримайте
відшкодування**

Деталі

Інформаційні матеріали УКРНОІВІ

Команда УКРНОІВІ підтримує та консультує у грантових конкурсах національних, регіональних і міжнародних програм для ефективного управління проєктами, супроводжує організацію проєктної діяльності, створення партнерств та вихід на нові ринки.

Facebook

**Дайджести
грантів**

**Методичні
рекомендації**

**Інформаційна
розсилка, в т.ч.
щодо актуальних
грантів**

ЧЕКЛІСТ

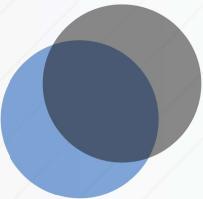
Чекліст готовності до залучення фінансування

- ☐ Чітко сформульовано проблему та мету проєкту.
- ☐ Зафіксовано наявні результати й докази.
- ☐ Визначено наступний результат і строк його досягнення.
- ☐ Розраховано бюджет і потребу в інших ресурсах.
- ☐ Визначено заявника, команду та необхідних партнерів.
- ☐ З'ясовано права на результати та умови їх використання.
- ☐ Відібрано відповідні джерела фінансування.
- ☐ Підготовлено короткий опис і конкретний запит.

Оберіть один незаповнений пункт.

Визначте наступну дію, відповідального та строк.

ДЯКУЮ

+38 095 015 80 85

viktoriia.krechko@nipo.gov.ua

portal.nipo.gov.ua

IP OFFICE

Український національний офіс
інтелектуальної власності та інновацій

